

Přehled obsahu

1	Zdravotnické právo	31
2	Organizace zdravotní péče	64
3	Zdravotničtí pracovníci	88
4	Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků	134
5	Zdravotnická dokumentace	162
6	Pacient	197
7	Informovaný souhlas	232
8	Náležitý odborný postup (lex artis)	263
9	Občanskoprávní odpovědnost zdravotnických pracovníků a poskytovatelů zdravotních služeb	296
10	Trestní odpovědnost zdravotnických pracovníků a poskytovatelů zdravotních služeb	327
11	Lidské tělo	388
12	Zdravotní služby prováděné za zvláštních podmínek	412
13	Eutanazie a odpojení od přístrojů	550
14	Veřejné zdravotní pojištění	579
15	Farmaceutické právo (právo léčivých přípravků)	647
16	Právo zdravotnických prostředků	668
17	Medicínský výzkum	684
18	Právo veřejného zdraví	748

Obsah

Autoři jednotlivých kapitol	6
Přehled obsahu	7
Slovo lékaře	24
Slovo děkana Právnické fakulty Univerzity Karlovy	26
Předmluva autorů	27
Prolog	29
1 Zdravotnické právo	31
1.1 Medicínské (lékařské) právo	32
1.1.1 Úmluva o biomedicině	33
1.1.2 Občanský zákoník	36
1.1.2.1 Smlouva o péči o zdraví	38
1.1.3 Zákon o zdravotních službách	41
1.1.3.1 Zdravotní služby a zdravotní péče	42
1.1.3.2 Postavení pacienta	44
1.1.3.3 Postavení poskytovatele a zdravotnických pracovníků	47
1.1.3.4 Zdravotnická dokumentace a Národní zdravotnický informační systém	48
1.1.3.5 Nakládání s odejmutými částmi lidského těla, tělem zemřelého, postup při úmrtí a pitvy	50
1.1.3.6 Stížnosti	50
1.1.3.7 Hodnocení kvality a bezpečí zdravotních služeb	50
1.1.3.8 Kontrolní činnost	51
1.1.3.9 Kraje	51
1.1.3.10 Fakultní nemocnice a centra vysoce specializované péče	51
1.1.3.11 Správní delikty	51
1.2 Právo veřejného zdravotního pojištění	52
1.3 Právo léčivých přípravků a zdravotnických prostředků (farmaceutické právo)	57
1.4 Právo veřejného zdraví (ochrana veřejného zdraví)	61

2 Organizace zdravotní péče	64
2.1 Provádění veřejného zdravotního pojištění	67
2.2 Pojištěnec	69
2.2.1 Vztah pojištěnec – zdravotní pojišťovna	72
2.3 Poskytovatelé zdravotních služeb	73
2.3.1 Soustava poskytovatelů zdravotních služeb (organizace zdravotní péče)	75
2.3.1.1 Fakultní nemocnice	78
2.3.1.2 Centra specializované péče	78
2.4 Systém veřejného zdravotního pojištění	80
2.4.1 Obecná charakteristika	80
2.4.2 Účastníci systému	80
2.4.2.1 Zdravotní pojišťovny	81
2.4.2.2 Právní povaha zdravotních pojišťoven	82
2.5 Veřejná moc, veřejná správa a její role	84
2.5.1 Ministerstvo zdravotnictví ČR	85
3 Zdravotničtí pracovníci	88
3.1 Vymezení pojmu zdravotnického pracovníka	88
3.2 Základní povinnosti zdravotnických pracovníků	89
3.3 Základní práva zdravotnických pracovníků	90
3.4 Zdravotnické povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta	92
3.4.1 Způsobilost k výkonu povolání	95
3.4.2 Samostatný výkon povolání	97
3.4.3 Specializovaná způsobilost	99
3.4.4 Specializační vzdělávání	100
3.4.5 Celoživotní vzdělávání	104
3.5 Zdravotnická povolání nelékařů	105
3.5.1 Způsobilost k výkonu povolání	108
3.5.2 Koncepční změny ve vzdělávání nelékařských zdravotnických povolání de lege ferenda	112
3.5.3 Akreditace	115
3.5.4 Celoživotní vzdělávání	117
3.5.5 Specializační vzdělávání	118
3.5.5.1 Doporučení pro vzdělávání sester na úrovni EU	121
3.6 Sankce za neoprávněný výkon zdravotnického povolání	122
3.7 Profesní komory	124
3.7.1 Profesní komory a povinné členství	124
3.7.2 Disciplinární delikty	126
3.7.3 Přezkum rozhodnutí soudem	127
3.7.4 Etické kodexy	128

3.8	Pracovněprávní vztahy ve zdravotnictví	129
3.8.1	Práce přesčas ve zdravotnictví	129
3.8.2	Prohlubování a zvyšování kvalifikace zdravotnických pracovníků	131
3.8.2.1	Prohlubování kvalifikace	131
3.8.2.2	Zvyšování kvalifikace	133
4	Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků	134
4.1	Právní úprava povinné mlčenlivosti	135
4.1.1	Osobní rozsah povinné mlčenlivosti	137
4.1.2	Věcný rozsah povinné mlčenlivosti	137
4.2	Prolomení povinné mlčenlivosti	140
4.2.1	Zajištění kontinuity poskytování zdravotních služeb	141
4.2.2	Zproštění povinné mlčenlivosti pacientem	142
4.2.3	Poskytování informací třetím osobám	142
4.2.3.1	Osoby pacientem určené	143
4.2.3.2	Poskytování informací osobám blízkým	143
4.2.3.3	Pečující osoby	145
4.2.3.4	Ochrana zdraví osob, s nimiž pacient přišel do styku	146
4.2.3.5	Poskytování informací po smrti pacienta	146
4.2.3.6	Osoby oprávněné k přístupu k údajům obsaženým ve zdravotnické dokumentaci pacienta	147
4.2.3.7	Poskytování informací veřejnosti a médiím (veřejný zájem na informacích o zdravotním stavu pacienta) ..	147
4.2.3.8	Lékařské vizity a povinná mlčenlivost	149
4.2.3.9	Další praktické problémy spojené se zásahy do soukromí	150
4.3	Oznamovací povinnost a mlčenlivost vůči orgánům činným v trestním řízení	151
4.3.1	Nepřekažení a neoznámení trestného činu	151
4.3.2	Oznamovací povinnost dle zákona o zdravotních službách a jiných právních předpisů	152
4.3.3	Další případy prolomení mlčenlivosti vůči orgánům činným v trestním řízení	154
4.3.3.1	Souhlas soudce	154
4.3.3.2	Žádost o odborné vyjádření	154
4.3.3.3	Zákaz výslechu	155
4.3.3.4	Pátání po hledané nebo pohřešované osobě	155
4.3.3.5	Prohlídka a pitva mrtvoly, zjištění totožnosti neznámé mrtvoly	156
4.3.3.6	Vyšetření duševního stavu obviněného nebo svědka ..	156

4.3.3.7	Výkon trestu domácího vězení	156
4.3.3.8	Odběr biologického materiálu	157
4.4	Porušení povinnosti mlčenlivosti	157
4.4.1	Disciplinární odpovědnost	157
4.4.2	Občanskoprávní odpovědnost	158
4.4.3	Pracovněprávní odpovědnost	158
4.4.4	Správněprávní odpovědnost	159
4.4.5	Trestněprávní odpovědnost	160
5	Zdravotnická dokumentace	162
5.1	Právní úprava zdravotnické dokumentace	162
5.2	Definice zdravotnické dokumentace	166
5.3	Vlastnictví zdravotnické dokumentace	167
5.4	Podoba vedení zdravotnické dokumentace	168
5.5	Zápis do zdravotnické dokumentace	170
5.6	Přístup k údajům obsaženým ve zdravotnické dokumentaci	171
5.6.1	Pacient a osoby s odvozeným právním postavením	171
5.6.1.1	Pacient	172
5.6.1.2	Zákonný zástupce, opatrovník	173
5.6.1.3	Osoba pacientem určená	174
5.6.1.4	Osoby blízké zemřelému pacientovi	175
5.6.2	Osoby oprávněné nahlížet do zdravotnické dokumentace bez souhlasu pacienta	175
5.6.2.1	Osoby podílející se na poskytování zdravotních služeb	176
5.6.2.2	Konzultující poskytovatel zdravotních služeb	177
5.6.2.3	Žáci a studenti	177
5.6.2.4	Soudní znalec	178
5.6.2.5	Lékařské posudky	179
5.6.2.6	Posuzování zdravotního stavu	180
5.6.2.7	Převzetí zdravotnické dokumentace správním orgánem	180
5.6.2.8	Kontrola a dozor	180
5.6.2.9	Evidence údajů, kontrola sdělování údajů do Národního zdravotnického informačního systému	182
5.6.2.10	Hodnocení kvality a bezpečí, externí klinické audity lékařského ozáření	182
5.6.2.11	Veřejný ochránce práv	183
5.6.2.12	Mezinárodní orgány	183
5.6.2.13	Orgány činné v trestním řízení	183

5.7	Pořizování výpisů a kopií zdravotnické dokumentace	184
5.7.1	Právo na originál zdravotnické dokumentace	187
5.8	Prokázání totožnosti v souvislosti se zpřístupňováním zdravotnické dokumentace	188
5.9	Ochrana soukromí třetích osob	188
5.10	Vedení zdravotnické dokumentace v případě utajeného porodu	189
5.11	Nakládání se zdravotnickou dokumentací v případě zániku oprávnění k poskytování zdravotních služeb	190
5.12	Správní trestání na úseku zdravotnické dokumentace	191
5.13	Důsledky nedostatků při vedení zdravotnické dokumentace v občanskoprávním sporu	192
5.13.1	Situace v České republice	192
5.13.2	Srovnání se Spolkovou republikou Německo	194
5.13.2.1	Judikatura	195
5.13.2.2	Novela BGB	196
6	Pacient	197
6.1	Pacient z pohledu práva EU	198
6.1.1	Poskytování přeshraniční zdravotní péče	198
6.2	Pacient/ošetřovaný v občanském zákoníku	204
6.3	Pacient podle zákona o zdravotních službách	209
6.3.1	Práva pacientů	209
6.3.1.1	Právo na informace o zdravotním stavu	209
6.3.1.2	Právo udělit svobodný a informovaný souhlas	211
6.3.1.3	Právo na postup lege artis	212
6.3.1.4	Právo na úctu, důstojné zacházení, ohleduplnost a respektování soukromí	212
6.3.1.5	Právo na volbu poskytovatele	213
6.3.1.6	Právo na konzultační služby od jiného poskytovatele	214
6.3.1.7	Právo na nepřetržitou přítomnost třetích osob a právo přijímat návštěvy	214
6.3.1.8	Právo na informace o vnitřním řádu a ceně poskytovaných služeb	215
6.3.1.9	Právo znát jména a příjmení zdravotnických pracovníků	216
6.3.1.10	Právo odmítnout přítomnost dalších osob	216
6.3.1.11	Právo na zajištění kvality a bezpečí	217
6.3.1.12	Práva pacientů se zdravotním postižením	218
6.3.1.13	Další specifická práva pacientů	218
6.4	Domácí porody	219

6.5	Hospitalizace bez souhlasu a omezovací prostředky	224
6.6	Práva člověka převzatého do zařízení bez souhlasu a detenční řízení	228
7	Informovaný souhlas	232
7.1	Základní principy	232
7.1.1	Souhlas jako právní důvod opravňující zasáhnout do integrity	232
7.1.2	Zákroky bez souhlasu	234
7.1.3	Vymezení pojmu informovaného souhlasu	235
7.2	Informovaný souhlas v právním řádu	236
7.2.1	Obecně	236
7.2.2	Informovaný souhlas v zákonu o zdravotních službách	237
7.2.3	Informovaný souhlas v občanském zákoníku	237
7.2.4	Informovaný souhlas v dalších předpisech	237
7.3	Obsah a podoba poučení	238
7.3.1	Obecně	238
7.3.2	Rozsah a obsah poučení	240
7.3.2.1	Vymezení v právních předpisech	240
7.3.2.2	Stav nemoci či zranění a účel zákroku	241
7.3.2.3	Povaha zákroku	242
7.3.2.4	Důsledky zákroku	242
7.3.2.5	Rizika a možné komplikace	243
7.3.2.6	Alternativní možnosti	244
7.3.2.7	Další aspekty poučení	244
7.3.3	Způsob a forma poučení	245
7.3.4	Terapeutické privilegium	246
7.3.5	Informování třetích osob	248
7.3.5.1	Informování osob rozhodujících za pacienta	248
7.3.5.2	Informování dalších osob	249
7.4	Souhlas	250
7.4.1	Obecně	250
7.4.2	Způsobilost udělit souhlas	251
7.4.2.1	Způsobilý pacient	251
7.4.2.2	Dítě	252
7.4.2.3	Osoba s duševní poruchou, neschopná projevit vůli či neschopná úsudku	253
7.4.3	Forma souhlasu	255
7.4.4	Odvolání souhlasu	256
7.5	Odpovědnostní důsledky	257
7.6	Odmítnutí péče (negativní revers)	259
7.7	Dříve vyslovené přání	261

8	Náležitý odborný postup (lex artis)	263
8.1	Obecně.....	263
8.1.1	Vymezení pojmu.....	265
8.1.2	Pojetí v právních předpisech.....	272
8.1.2.1	Mezinárodní právní úprava: Úmluva o biomedicíně.....	272
8.1.2.2	Vnitrostátní právní úprava: občanský zákoník.....	274
8.1.2.3	Vnitrostátní právní úprava: zákon o zdravotních službách.....	275
8.2	Znalecké posudky.....	282
8.2.1	Znalecké posudky a jejich význam pro soudní spory.....	283
8.2.2	Znalec.....	285
8.2.2.1	Znalci a znalecké disciplíny.....	287
8.2.2.2	Znalec na náhrady při ublížení na zdraví.....	289
8.2.3	Znalecký posudek jako prostředek zjištění skutkového stavu.....	290
8.3	Postavení soudu při hodnocení znaleckých posudků.....	291
8.4	Lex artis a znalecké posudky.....	294
9	Občanskoprávní odpovědnost zdravotnických pracovníků a poskytovatelů zdravotních služeb	296
9.1	Základní principy.....	296
9.1.1	Role občanskoprávní odpovědnosti v souvislosti se zdravotními službami.....	296
9.1.2	Odpovědný subjekt.....	298
9.1.3	Odpovědnost zpravidla za činnost, nikoli za výsledek.....	299
9.1.4	Smluvní a mimosmluvní péče.....	301
9.2	Odpovědnost obecná a zvláštní.....	302
9.2.1	Odpovědnost při porušení smluvní povinnosti.....	302
9.2.2	Odpovědnost při porušení zákonné povinnosti.....	303
9.2.3	Odpovědnost za škodu způsobenou provozní činností.....	304
9.2.4	Odpovědnost při použití vadné věci.....	307
9.2.5	Odpovědnost za škodu samovolně způsobenou věcí.....	308
9.2.6	Odpovědnost za škodu způsobenou informací nebo radou.....	309
9.2.7	Ověřování nezavedených metod a klinické hodnocení léčiv a zdravotnických prostředků.....	310
9.3	Prvky odpovědnosti.....	313
9.3.1	Protiprávní jednání.....	313
9.3.2	Újma.....	315
9.3.3	Příčinná souvislost.....	317
9.3.4	Zavinění.....	318
9.4	Nároky proti škůdci.....	321
9.4.1	Druhy nároků.....	321
9.4.2	Náhrada škody.....	322
9.4.3	Odčinění nemajetkové újmy.....	323

10 Trestní odpovědnost zdravotnických pracovníků a poskytovatelů zdravotních služeb	327
10.1 Základy trestní odpovědnosti	327
10.1.1 Význam trestní odpovědnosti v souvislosti se zdravotními službami	327
10.1.2 Prvky trestní odpovědnosti	330
10.1.2.1 Objektivní stránka: jednání, následek a příčinná souvislost	330
10.1.2.2 Subjektivní stránka: zavinění a další znaky	335
10.1.2.3 Subjekt a objekt trestného činu	338
10.1.3 Okolnosti vylučující protiprávnost	339
10.1.3.1 Krajiní nouze	339
10.1.3.2 Svolení poškozeného	340
10.1.3.3 Přípustné riziko	342
10.1.4 Typové příklady postižitelného jednání	344
10.1.5 Trestní řízení	347
10.1.6 Adhezní řízení	349
10.2 Vybrané trestné činy v souvislosti se zdravotní péčí	351
10.2.1 Trestné činy proti životu a zdraví: trestné činy proti životu a trestné činy proti zdraví	351
10.2.2 Trestné činy proti životu a zdraví: trestné činy ohrožující život nebo zdraví	355
10.2.3 Trestné činy proti životu a zdraví: trestné činy proti těhotenství ženy	359
10.2.4 Trestné činy proti životu a zdraví: trestné činy související s neoprávněným nakládáním s lidskými tkáněmi a orgány, lidským embryem a lidským genomem	360
10.2.5 Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství: trestné činy proti svobodě ..	362
10.2.6 Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství: trestné činy proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	363
10.2.7 Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	364
10.3 Trestní odpovědnost právnických osob ve zdravotnictví	365
10.3.1 Trestní odpovědnost právnických osob	365
10.3.2 Druhy trestní odpovědnosti právnických osob a jejich místo v zahraničních úpravách	369
10.3.3 Trestní odpovědnost poskytovatelů zdravotních služeb	371
10.3.3.1 Okruh trestných činů	372
10.3.4 Přiřitatelnost trestných činů právnickým osobám a možnost vyvinění	380

10.3.5 Trestání právnických osob	384
10.3.6 Shrnutí	386
11 Lidské tělo	388
11.1 Právní status lidského těla a jeho částí	388
11.2 Odběr a použití části lidského těla	395
11.2.1 Předpoklady odběru části lidského těla	395
11.2.2 Informovaný souhlas	396
11.2.3 Zákaz finančního nebo jiného prospěchu plynoucího z lidského těla	398
11.2.4 Sankce	399
11.3 Postup při úmrtí	401
11.3.1 Oznamovací povinnost při úmrtí nebo nálezů lidského těla ..	401
11.3.2 Prohlídka těla zemřelého	402
11.3.3 Postup při mimořádné události s hromadným úmrtím	404
11.4 Pitvy	405
11.4.1 Druhy pitev a jejich provádění	405
11.4.2 Provádění nepovinných pitev bez souhlasu zemřelého	409
12 Zdravotní služby prováděné za zvláštních podmínek	412
12.1 Antikoncepce a sterilizace	414
12.1.1 Právní aspekty antikoncepce	414
12.1.1.1 Regulace přístupu k antikoncepci	416
12.1.1.2 Judikatura ESLP	417
12.1.1.3 Antikoncepce a nezletilí	418
12.1.2 Sterilizace	419
12.1.2.1 Úvod	419
12.1.2.2 Právní úprava	421
12.1.2.3 Jednání a stanovisko odborné komise	421
12.1.2.4 Souhlas soudu	423
12.1.2.5 Poučení a informovaný souhlas pacienta	424
12.1.2.6 Úhrada sterilizace	425
12.1.2.7 Provedení sterilizace bez souhlasu pacienta	425
12.1.2.8 Situace v České republice	427
12.1.2.9 Sterilizace ve stavu nouze	428
12.2 Nároky na náhradu újmy vzniklé z narození dítěte (wrongful conception)	429
12.2.1 Druhy nároků na náhradu újmy z narození dítěte	430
12.2.2 Argumenty pro a proti přiznávání nároků z narození dítěte ..	432
12.2.3 Argumenty pro přiznávání nároků	434
12.2.4 Argumenty proti přiznávání nároků	436

12.2.5	Přístupy vybraných zemí	442
12.2.5.1	Přístup k žalobám wrongful birth	442
12.2.5.2	Přístup k žalobám wrongful life	447
12.2.6	Judikatura v České republice	451
12.3	Umělé přerušení těhotenství	454
12.3.1	Úvod	454
12.3.2	Interrupční zákonodárství ve světle judikatury ESLP	456
12.3.2.1	Procesní záruky	456
12.3.2.2	Výhrada svědomí	459
12.3.2.3	Právo na legální interrupci	460
12.3.2.4	Právo na provedení legální interrupce	461
12.3.2.5	Provedení interrupce navzdory nesouhlasu otce	462
12.3.3	Předchozí právní úprava v ČR	463
12.3.4	Platný zákon o umělém přerušení těhotenství	464
12.3.4.1	Podmínky provedení interrupce	464
12.3.4.2	Projednání umělého přerušení těhotenství	465
12.3.4.3	Nezletilí a osoby s omezenou svéprávností	466
12.3.5	Některé problematické aspekty zákona o umělém přerušení těhotenství	469
12.3.5.1	Bezplatnost antikoncepčních prostředků	469
12.3.5.2	Svobodná volba poskytovatele zdravotních služeb	470
12.3.5.3	Přezkum negativního stanoviska lékaře	470
12.3.5.4	Interrupce prováděné cizinkám	471
12.3.6	Zvláštní případy související s interrupcí	474
12.3.6.1	Redukce vícečetného těhotenství	474
12.3.6.2	Prenatální diagnostika, výhrada svědomí a terapeutické interrupce	475
12.3.7	Právní odpovědnost	477
12.3.8	Nakládání s plodem po potratu a mrtvě narozenými dětmi	478
12.3.8.1	Plod po potratu	478
12.3.8.2	Mrtvorozené dítě	479
12.3.8.3	Navrhovaná legislativní změna	481
12.3.8.4	Judikatura ESLP	481
12.4	Asistovaná reprodukce	482
12.4.1	Úvod	482
12.4.2	Právní úprava	484
12.4.3	Osoby podstupující asistovanou reprodukci	485
12.4.3.1	Věkové limity	487
12.4.4	Postup při umělém oplodnění	488
12.4.5	Vybrané aspekty asistované reprodukce	489
12.4.5.1	Dárcovství zárodečných buněk	489

12.4.5.2	Anonymita dárců	491
12.4.5.3	Zákaz finančního prospěchu a úhrada účelných výdajů	494
12.4.5.4	Nakládání s nadbytečnými embryi	495
12.4.5.5	Prediktivní genetická vyšetření a volba pohlaví	498
12.4.5.6	Postmortální nakládání s embryem	498
12.4.5.7	Likvidace nadbytečných embryí	501
12.4.6	Náhradní mateřství	502
12.4.7	Právní odpovědnost	506
12.5	Kastrace	508
12.5.1	Úvod	508
12.5.2	Právní úprava	508
12.5.2.1	Poučení a souhlas odborné komise	509
12.5.2.2	Souhlas soudu	510
12.5.2.3	Souhlas pacienta	510
12.5.3	Zahraniční kritika a snahy o novelizaci	511
12.6	Změna pohlaví transsexuálních pacientů	513
12.6.1	Úvod	513
12.6.2	Zákonné předpoklady pro změnu pohlaví	515
12.6.3	Podmínky provedení změny pohlaví	516
12.6.4	Vliv změny pohlaví na manželství a registrované partnerství	519
12.6.5	Změna jména a příjmení	520
12.6.6	Judikatura ESLP	520
12.7	Transplantace	527
12.7.1	Úvod	527
12.7.2	Vybrané problematické aspekty darování	528
12.7.2.1	Racionalizace péče a principy alokace darovaných orgánů	528
12.7.2.2	Komercializace	531
12.7.2.3	Finanční prospěch a jiné výhody	532
12.7.2.4	Náhrada výdajů, ušlého výdělku, příspěvek na náklady pohřbu	532
12.7.2.5	Anonymita	533
12.7.3	Právní úprava	534
12.7.3.1	Postup při odběru od zemřelých dárců (ex mortuo)	534
12.7.3.2	Smrt organismu (člověka)	535
12.7.3.3	Presumovaný souhlas dárce	535
12.7.3.4	Vyslovení nesouhlasu potenciálním dárce	537
12.7.3.5	Role rodinných příslušníků a dalších osob blízkých	538
12.7.3.6	Další případy nepřipustnosti odběru od zemřelého dárce	538

12.7.3.7	Souhlas příjemce	539
12.7.3.8	Postup při transplantaci ex vivo	540
12.7.3.9	Subsidiarita dárcovství ex vivo	540
12.7.3.10	Vyloučení dárcovství	541
12.7.3.11	Poučení a souhlas dárce	542
12.7.3.12	Okruh příjemců, podmínění příjemce dárce a stanovení dalšího postupu	543
12.7.4	Zvláštní případy	544
12.7.4.1	Nezletilí dárce, osoby s omezenou svéprávností a osoby neschopné dát souhlas	544
12.7.4.2	Darování krve	545
12.7.5	Judikatura ESLP	547
13	Eutanazie a odpojení od přístrojů	550
13.1	Etická diskuse o eutanazii	551
13.2	Kvalifikace jednání	554
13.3	Eubiosie, paliativní léčba a jiné alternativy	555
13.4	Formy eutanazie	556
13.4.1	Aktivní eutanazie	558
13.4.1.1	Aktivní eutanazie přímá	558
13.4.1.2	Aktivní eutanazie nepřímá	559
13.4.2	Pasivní eutanazie	559
13.5	Okolnosti vylučující protiprávnost	562
13.6	Privilegovaná skutková podstata	563
13.7	Legislativní snahy o legalizaci eutanazie v České republice	564
13.8	Eutanazie jako dovolené jednání	566
13.8.1	Nizozemsko	566
13.8.2	Belgie	567
13.9	Účast na sebevraždě	568
13.9.1	Zahraněční úpravy účasti na sebevraždě	569
13.9.2	Pretty v. Spojené království Velké Británie a Severního Irska	571
13.9.3	Haas v. Švýcarsko, Gross v. Švýcarsko	573
13.10	Odpojení od přístrojů	574
13.10.1	Případ Anthony Bland a případ dvojčat Mary a Jodie	576
13.10.2	Případ Terri Schiavo	578
14	Veřejné zdravotní pojištění	579
14.1	Základní charakteristika	579
14.2	Pojištěnci, jejich práva a povinnosti	580
14.2.1	K podmínce trvalého pobytu	581
14.2.1.1	Vztah právní úpravy k právu EU	581

14.2.2	Vznik a zánik zdravotního pojištění	582
14.2.3	Práva pojištěnce	583
14.2.3.1	Právo na poskytnutí hrazených služeb: obecná úprava	584
14.2.3.2	Právo na poskytnutí hrazených služeb: územní působnost	585
14.2.3.3	Právo na poskytnutí hrazených služeb: úhrada nadstandardní péče	587
14.2.3.4	Některá další práva pojištěnce	596
14.2.4	Povinnosti pojištěnce	600
14.2.4.1	Povinnost hradit regulační poplatky	601
14.2.4.2	Zvláštní povinnosti v souvislosti s placením pojistného	603
14.3	Zdravotní pojišťovny a jejich role	606
14.3.1	Právní postavení zdravotní pojišťovny, právní povaha provádění veřejného zdravotního pojištění	606
14.3.2	Evropský kontext – judikatura Evropského soudního dvora ..	607
14.3.3	Názory na postavení a činnost zdravotních pojišťoven v České republice a na vztahy mezi nimi	607
14.3.3.1	Zdravotní pojišťovny jako veřejné instituce	609
14.3.3.2	Výkon veřejné správy zdravotními pojišťovnami, smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb ..	612
14.3.4	Povinnost smluvních stran používat seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami a některá zvláštní smluvní ujednání	620
14.3.4.1	Zvláštní ujednání ve smlouvě o poskytování hrazených zdravotních služeb	624
14.3.5	Ukončení smlouvy	627
14.3.6	Právní úprava povinnosti uveřejňovat smlouvy mezi zdravotní pojišťovnou a poskytovateli zdravotních služeb ...	629
14.3.7	Úhrady poskytnutých zdravotních služeb a úhradové vyhlášky	633
14.3.7.1	Úhradové vyhlášky	635
14.4	Racionalizace zdravotní péče (tzv. rationing)	640
15	Farmaceutické právo (právo léčivých přípravků)	647
15.1	Nakládání s humánními léčivými přípravky	648
15.1.1	Registrace humánních léčivých přípravků	649
15.1.1.1	Právní úprava	649
15.1.1.2	Registrační řízení	649

15.1.1.3	Národní registrace	651
15.1.1.4	Procedura vzájemného uznávání	652
15.1.1.5	Centralizovaná registrace	653
15.1.1.6	Převzetí registrace z jiného členského státu EU	653
15.2	Regulace reklamy na humánní léčivé přípravky	654
15.2.1	Reklama zaměřená na širokou veřejnost	655
15.2.2	Reklama zaměřená na odborníky	655
15.3	Distribuce a zprostředkování léčivých přípravků	656
15.4	Předepisování léčivých přípravků	658
15.4.1	Lékařské recepty	658
15.4.2	Elektronické recepty	659
15.4.3	Předepisované léčivé přípravky	661
15.5	Příprava a výdej léčivých přípravků	662
15.5.1	Příprava léčivých přípravků	662
15.5.2	Výdej léčivých přípravků	663
15.5.3	Zásilkový výdej	663
15.5.4	Prodej vyhrazených léčivých přípravků	664
15.5.5	Odstraňování léčivých přípravků	665
15.6	Farmakovigilance	666
16	Právo zdravotnických prostředků	668
16.1	Harmonizace s právní úpravou Evropské unie	668
16.2	Národní právní úprava	671
16.3	Zdravotnický prostředek	673
16.4	Základní mechanismy obecné regulace zdravotnických prostředků	676
16.4.1	Uvedení na trh a povinnosti s tím spojené	676
16.4.2	Pravidla správné distribuční a dovozní praxe	678
16.4.3	Předepisování, výdej a prodej	679
16.4.4	Používání, servis a revize	680
16.4.5	Vigilance	681
16.5	Cenová a úhradová regulace	682
17	Medicínský výzkum	684
17.1	Klinický výzkum	688
17.1.1	Preklinické hodnocení léčivých přípravků	691
17.1.2	Klinické hodnocení humánních léčivých přípravků	692
17.1.2.1	Právní úprava	692
17.1.2.2	Vymezení pojmů	693
17.1.2.3	Průběh a fáze klinického hodnocení	694
17.1.3	Novela zákona o léčivech	695

17.1.4	Předpoklady provádění klinického hodnocení humánních léčivých přípravků	696
17.1.4.1	Informovaný souhlas subjektu hodnocení	698
17.1.5	Právní odpovědnost při provádění klinického hodnocení	700
17.1.5.1	Odpovědnost zadavatele	700
17.1.5.2	Odpovědnost poskytovatele zdravotních služeb, jeho zaměstnanců a zkoušejícího	701
17.1.5.3	Související judikatura	703
17.1.6	Smlouvy o provádění klinického hodnocení	703
17.1.6.1	Odpovědnost za újmu	704
17.1.6.2	Pojištění odpovědnosti	704
17.1.6.3	Ochrana informací, rozhodné právo, vynálezy	704
17.2	Hodnocení zdravotnických prostředků	705
17.2.1	Klinické hodnocení	706
17.2.1.1	Předpoklady provádění klinické zkoušky	709
17.2.1.2	Informovaný souhlas	714
17.2.1.3	Právní odpovědnost při provádění klinické zkoušky	716
17.2.2	Hodnocení funkční způsobilosti	717
17.3	Ověřování nezavedené metody	721
17.3.1	Předpoklady ověřování nezavedené metody	723
17.3.2	Informovaný souhlas	727
17.3.3	Právní odpovědnost při ověřování nezavedené metody	728
17.4	Právní aspekty výzkumu lidských kmenových buněk	730
17.4.1	Druhy kmenových buněk	731
17.4.2	Mezinárodní a evropská právní úprava výzkumu	732
17.4.3	Zákon o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách	734
17.4.3.1	Podmínky přípustnosti výzkumu embryonálních kmenových buněk	737
17.4.3.2	Získávání, dovoz a vývoz embryonálních kmenových buněk	740
17.4.3.3	Delikty	742
17.4.4	Srovnání české právní úpravy výzkumu embryonálních kmenových buněk v evropském kontextu	742
17.4.5	Financování výzkumu embryonálních kmenových buněk	745
17.4.6	Právní úprava výzkumu adultních kmenových buněk	747

18 Právo veřejného zdraví	748
18.1 Orgány ochrany veřejného zdraví	750
18.2 Zákon o ochraně veřejného zdraví a prováděcí předpisy	754
18.2.1 Základní pojmy	754
18.2.2 Hodnocení a řízení zdravotních rizik	755
18.2.3 Struktura zákona o ochraně veřejného zdraví a některé oblasti úpravy	756
18.2.4 Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení ...	758
18.3 Prevence infekčních onemocnění	760
18.3.1 Očkování	761
18.3.1.1 Očkování v soudní judikatuře	764
18.3.2 Ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace	768
18.3.3 Postup při zjištění výskytu infekčního onemocnění	768
18.3.4 Podmínky vyšetřování nákazy vyvolané virem lidského imunodeficitu	776
18.3.5 Systém epidemiologické bdělosti	777
18.4 Delikty	779
18.5 Vybrané oblasti neupravené zákonem o ochraně veřejného zdraví ...	779
18.5.1 Ochrana před riziky ionizujícího záření	780
18.5.2 Pohřebnictví	781
Abstrakt	783
Abstract	792
Kurzfassung	801
Klíčová slova	811
Keywords	812
Schlüsselworte	813
Seznam použitých zkratk	814
Bibliografie	815
Judikatura	835
Rejstřík	843